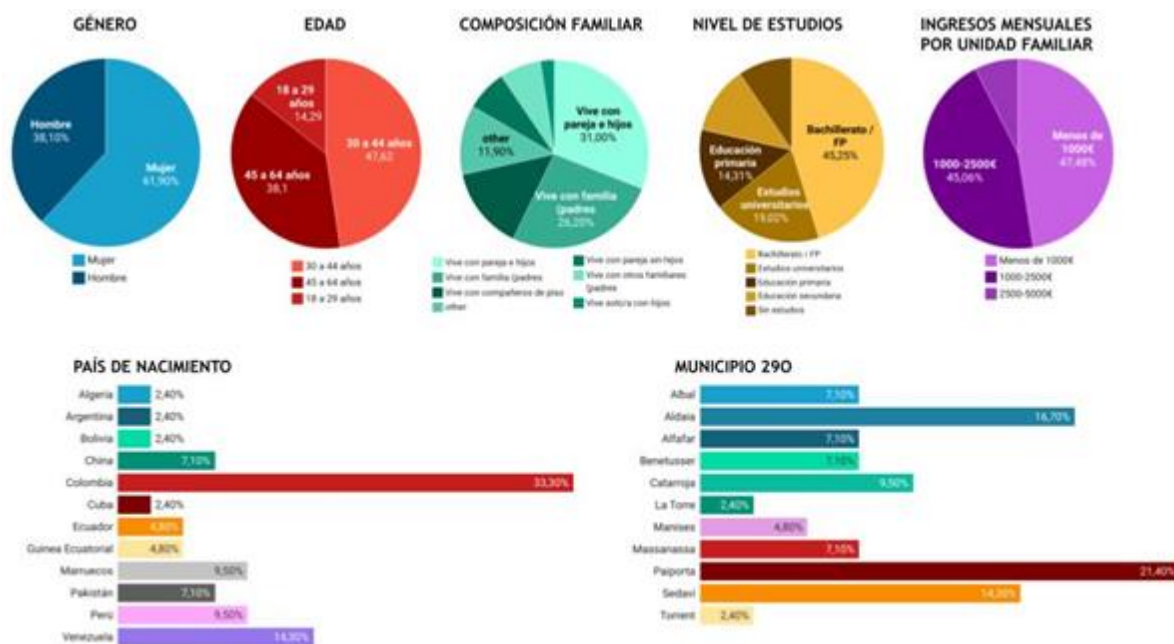

UNA RADIOGRAFIA DE L'IMPACTE DE LA DANA SOBRE LES CONDICIONS MATERIALS DE LA POBLACIÓ MIGRANT I DE LA SEUA IMATGE SOCIAL

Encara no hi ha cap estadística relativa a com ha afectat la DANA a la població, i d'haver-la, a causa de l'heterogeneïtat de situacions de les migrants (entre la qual es troba la irregularitat administrativa), ser poc representativa de la realitat, es va dissenyar un qüestionari dirigit a persones migrants de la zona afectada per la DANA. La mostra mostra va estar composta per 42 persones migrants majors d'edat residents en la zona i es va aconseguir mitjançant mostreig no probabilístic de tipus bola de neu (donada l'especificitat del col·lectiu d'estudi i les dificultats inherents a accedir a poblacions que, en molts casos, es troben en situacions de vulnerabilitat o invisibilització institucional). El qüestionari es va compondre de 24 preguntes i va incloure tres dimensions analítiques: *sociodemografia, impacte material i psicosocial de la DANA i percepció i autopercepció identitària després de la DANA.

Les persones que van respondre són en la seua majoria dones (26 que és un 61,9% enfront de 16 homes que és el 38,1%) i d'una mitjana d'edat de 41,55 anys, sent el grup d'edat més nombros el de 30 a 44 anys (quasi arribant a la meitat de la mostra). Quant a la composició de la llar, està és més heterogènia, sent les opcions majoritàries viure amb parella i fills (31%), amb família i parella (26,2%) i amb companys de pis (14,3%). També són diverses les respostes quant a nivell educatiu encara que quasi la meitat tenen estudis de batxillerat o formació professional. Respecte als ingressos de nou, malgrat les diferents respostes, es concentren en inferiors a 1.000€ mensuals. Finalment, sobre el país de naixement cal esmentar el gran pes de les respostes de migrants del sud d'Amèrica, especialment colombianes.

Figura 1.
Descripció sociodemogràfica de la mostra.

Font: Elaboració pròpia.

Les dades arreplegades reflectixen amb contundència que la DANA va tindre conseqüències greus i multidimensionals en la vida de les persones migrants enquestades. Tant l'afectació material com psicosocial va ser generalitzada, prova d'això és que més de la mitat d'estes persones van patir danys en vivenda (un 71,4% si bé la major part dels casos no va arribar a ser greu), pèrdues materials (més de tres de cada quatre van ser sobretot greus), conseqüències laborals negatives (un 61,9% repartit de manera igual entre pèrdua d'ocupació temporal i definitiva), seqüeles en la salut física o psíquica (una mica més de la mitat de les enquestades). Des del punt de vista emocional, els sentiments dominants durant i els dies següents a la DANA van ser de desesperació (61,9%) tristesa (52,4%), inseguretat (47,6%) i ansietat (45,2%). Això últim dona compte d'uns nivells alts de sofriment.

Respecte a la resposta a la riuada, en primer lloc, tan sols dos persones afirmen no haver rebut cap mena d'ajuda. Destaca el rol de les ONGs (més de tres quarts van accedir a la seua ajuda), si bé la col·laboració dels altres agents també va arribar a més de la mitat de les migrants enquestades perquè les institucions públiques van ajudar al 59,5%, mentres que veïns i familiars/amics van ajudar per a més de la mitat de les enquestades. No obstant això, la recepció d'este suport no va estar exempt de dificultats. L'obstacle principal va ser la carència de certificat digital en un 75,8%. La situació d'irregularitat administrativa va ser també realment determinant, afectant 15 dels 42 enquestats, això es deu als requisits burocràtics per a l'accés a ajudes econòmiques estatals. Altres aspectes que van dificultar ho van dificultar en menor mesura van ser la falta de recursos materials (com a ordinador, connexió a Internet,...), problemes de mobilitat i que explícitament els negaren l'accés a les ajudes. A més, l'estatus de migrant va ser causa d'un tracte discriminatori que també

va suposar una barrera, una cosa relacionada directament amb la percepció de discriminació de distribució d'ajudes (una cosa viscuda per un 78,1% de les enquestades, 20 d'elles indicant que en alguns casos i 12 de forma molt clara). Tan sols van ser 6 les que van assenyalar que no van sentir discriminació, demostrant l'existència del racisme institucional. En els casos d'haver percebut discriminació, esta va ser aplicada principalment per les institucions oficials (90,6%), seguides per les forces armades (75%). També es van esmentar veïns (21,9%) i ONGs (18,8%), encara que els voluntaris a penes van ser considerats inclusivament (tan sols dos persones van considerar que van ser discriminants).

Al mateix temps, l'acompanyament de la comunitat va ser percebut de manera parcial perquè, si bé la gran majoria va afirmar haver sentit algun tipus d'acompanyament, tan sols cinc persones el van sentir completament. Esta dada, en comparar-lo a l'opinió quant a la diferència de tracte generalitzada (el 79,5% considera que van ser tractats però que la població local), és interpretat com un símptoma de falta de xarxes de suport sòlides o inclusivament cert aïllament social. Esta debilitat de les xarxes comunitàries disponibles per a migrants evidència de nou com la distribució desigual dels capitals seguint idees de *Bourdieu, també el social, en funció de l'origen racial. Pel que fa a l'actuació de les administracions públiques, les respostes es distribuïxen de manera similar entre les respostes que la consideren neutral, bastant positiva i negativa. Ningú la va considerar molt positiva i tan sols tres persones van optar per qualificar-la de molt negativa.

A propòsit de la imatge projectada des de diferents canals (mitjans de comunicació de masses, xarxes socials i representants polítics) aquesta va ser en general negativa. En primer lloc, les migrants enquestades van considerar que els mitjans de comunicació van projectar una imatge perniciosa en un 39%, mentres que un 36,6% va assenyalar que a penes se'ls va esmentar i només una persona va parlar d'una representació positiva. Més detalladament, aproximadament la mitat de les persones a les quals es va preguntar va parlar tant de la falta d'aparició de l'experiència de les migrants en la DANA i que es van representar com un problema. A més, més d'un terç va expressar que responsabilitzaven de delictes i saquejos als migrants. En segon lloc, les xarxes socials van oferir un panorama polaritzat, ja que mentres una majoria va identificar continguts negatius (tant comentaris racistes o ofensius com a faules o acusacions infundades), també es van reportar de manera considerable alguns missatges de suport, una cosa diferencial en comparació als altres dos actors o espais. En últim lloc, en el pla polític el discurs va ser àmpliament percebut com a negatiu: el 37,3% va considerar que els polítics van culpar als migrants, el 28,9% els va retratar com a problema de seguretat i el 25,3% va opinar que es van usar dades falses o sense fonament.

Els dades arreplegades reflectixen amb contundència que la DANA va tindre conseqüències greus i multidimensionals en la vida dels persones migrants enquestades. Tant l'afectació material com psicosocial va ser generalitzada, prova

d'això és que més de la mitat d'estes persones van patir danys en vivenda (un 71,4% si bé la major part dels casos no va arribar a ser greu), pèrdues materials (més de tres de cada quatre van ser sobretot greus), conseqüències laborals negatives (un 61,9% repartit de manera igual entre pèrdua d'ocupació temporal i definitiva), seqüeles en la salut física o psíquica (una mica més de la mitat dels enquestades). Dones del punt de vista emocional, els sentiments dominants durant i els dies següents a la DANA van ser de desesperació (61,9%) tristesa (52,4%), inseguretat (47,6%) i ansietat (45,2%). Això últim dona compte d'uns nivells alts de sofriment.

Respecte a la resposta a la riuada, en primer lloc, tan sols dos persones afirmen no haver rebut cap mena d'ajuda. Destaca el rol dels ONGs (més de tres quarts van accedir a la seua ajuda), si bé la col·laboració dels altres agents també va arribar a més de la mitat dels migrants enquestades perquè els institucions públiques van ajudar al 59,5%, mentres que veïns i familiars/amics van ajudar per a més de la mitat dels enquestades. No obstant això, la recepció d'este suport no va estar exempt de dificultats. L'obstacle principal va ser la carència de certificat digital en un 75,8%. La situació d'irregularitat administrativa va ser també realment determinant, afectant 15 dels 42 enquestats, això és deu als requisits burocràtics per a per a l'accés a ajudes econòmiques estatals. Altres aspectes que van dificultar ho van dificultar en menor mesura van ser la falta de recursos materials (com a ordinador, connexió a Internet,...), problemes de mobilitat i que explícitament els negaren l'accés als ajudes. A més, l'estatus de migrant va ser causa d'un tracte discriminatori que també va suposar una barrera, una cosa relacionada directament amb la percepció de discriminació de distribució d'ajudes (una cosa viscuda per un 78,1% dels enquestades, 20 d'elles dobles indicant que en alguns casos i 12 de forma molt clara). Tan sols van ser 6 els que van assenyalar que no van sentir discriminació, demostrant l'existència del racisme institucional. En els casos d'haver percebut discriminació, esta va ser aplicada principalment per els institucions oficials (90,6%), seguides per els forces armades (75%). També és van esmentar veïns (21,9%) i ONGs (18,8%), encara que els voluntaris a penis van ser considerats inclusivament (tan sols dos persones van considerar que van ser discriminants).

Al mateix temps, l'acompanyament de la comunitat va ser percebut de manera parcial perquè, si bé la gran majoria va afirmar haver sentit algun tipus d'acompanyament, tan sols zinc persones el van sentir completament. Esta donada, a comparar-la l'opinió quant a la diferència de tracte generalitzada (el 79,5% considera que van ser tractats però que la població local), és interpretat com un símptoma de falta de xarxes de suport sòlides o inclusivament cert aïllament social. Esta debilitat dels xarxes comunitàries disponibles per a migrants evidència de nou com la distribució desigual dels capitals seguint idees de *Bourdieu, també el social, en funció de l'origen racial. Pel que fa a l'actuació dels administracions públiques, els respostes és distribuïxen de manera similar entre els respostes que la consideren

neutral, bastant positiva i negativa. Ningú la va considerar molt positiva i tan sols tres persones van optar per qualificar-la de molt negativa.

A propòsit de la imatge projectada dones de diferents canals (mitjans de comunicació de masses, xarxes socials i representants polítics) està va ser en general negativa. En primer lloc, els migrants enquestades van considerar que els mitjans de comunicació van projectar una imatge perniciosa en un 39%, mentres que un 36,6% va assenyalar que a penis es'ls va esmentar i només una persona va parlar d'una representació positiva. Més detalladament, aproximadament la mitat dels persones als quals és va preguntar va parlar tant de la falta d'aparició de l'experiència dels migrants en la DANA i que és van representar com un problema. A més, més d'un terç va expressar que responsabilitzaven de delictes i saquejos als migrants. En segon lloc, els xarxes socials van oferir un panorama polaritzat, ja que mentres una majoria va identificar continguts negatius (tant comentaris racistes o ofensius com a faules o acusacions infundades), també és van reportar de manera considerable alguns missatges de suport, una cosa diferencial en comparació als altres dos actors o espais. En últim lloc, en el pla polític el discurs va ser àmpliament percebut com a negatiu: el 37,3% va considerar que els polítics van culpar als migrants, el 28,9% els va retratar com a problema de seguretat i el 25,3% va opinar que és van usar dades falses o sense fonament.

Font: Dades extretes de l'enquesta realitzada en 2025 pel Social-Lab.